

ÎNCHEIERE

22 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ înaintată de Cojocari Sveatoslav împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea parțială a deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru nr. 91/2022/30176 din 21 februarie 2022, anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 1344 din 11 iulie 2022, obligarea achitării diferenței neachitate a pensiei reclamantului,

împotriva deciziei din 22 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, fiind menținută hotărârea din 31 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 21 iulie 2022, Cojocari Sveatoslav a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea parțială a deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru nr. 91/2022/30176 din 21 februarie 2022, anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 1344 din 11 iulie 2022 și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze achitarea diferenței neachitate a pensiei lui Cojocari Sveatoslav, începând cu 04 august 2006, în cuantum de 75 % din solda lunară, luându-se în considerare certificatul eliberat de Direcția de Poliție a mun. Chișinău nr. 34/20-7034-62 din 17 ianuarie 2022, cu majorările și indexările ce au avut loc.

În motivarea acțiunii depuse, reclamantul a indicat că a activat în organele afacerilor interne până la 04 august 2006, după ce s-a pensionat pe linia Ministerului

Afacerilor Interne, luându-se în considerare calculul vechimii în muncă de 22 ani calendaristici efectivi în serviciu.

A indicat că, în temeiul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018, i s-au efectuat recalculări în vechimea în muncă, introducându-se avantajele pentru perioada activității în cadrul Batalionului serviciului escortă și pază deținuți al Comisariatului General al Poliției mun. Chișinău, astfel vechimea în muncă fiindu-i stabilită la momentul pensionării de 28 ani.

A invocat că, la momentul atingerii vârstei de pensionare, inițial, cuantumul pensiei a fost stabilit în mărime de 56 % din soldă, deși acest cuantum urma să constituie 75 % din soldă, reieșind din vechimea în muncă.

Reclamantul a menționat că s-a adresat cu cerere la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Centru în vederea recalculării cuantumului pensiei, însă nu a primit un răspuns la cererea sa.

Nefiind de acord cu inacțiunea organului teritorial de asigurări sociale, a depus cerere prealabilă la Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru, însă prin răspunsul din 11 iulie 2022, a fost informat despre respingerea cererii prelabile, cu motivația că prin decizia nr. 91/2022/30176 din 21 februarie 2022, i s-a efectuat recalcularea cuantumului pensiei, cu achitarea diferenței începând cu 01 martie 2021.

Reclamantul consideră că decizia organului teritorial de asigurări sociale și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale sunt ilegale, urmând a fi anulate, fiind în contradicție cu art. 54 din Legea nr. 1544/1993.

Reieșind din cele expuse, reclamantul a solicitat instanței anularea parțială a deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru nr. 91/2022/30176 din 21 februarie 2022, anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 1344 din 11 iulie 2022 și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze achitarea diferenței neachitate a pensiei lui Cojocari Sveatoslav, începând cu 04 august 2006, în cuantum de 75 % din solda lunară, luându-se în considerare certificatul eliberat de Direcția de Poliție a mun. Chișinău nr. 34/20-7034-62 din 17 ianuarie 2022, cu majorările și indexările ce au avut loc.

Prin hotărârea din 31 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea depusă de Cojocari Sveatoslav a fost admisă integral. S-a anulat parțial decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru nr. 91/2022/30176 din 21 februarie 2022. S-a anulat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 1344 din 11 iulie 2022, asupra cererii prelabile. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a achita diferența neachitată a pensiei reclamantului Cojocari Sveatoslav, începând cu 04 august 2006, în cuantum de 75 % din solda lunară conform certificatului eliberat de Direcția de Poliție a mun. Chișinău nr. 34/20-7034-62 din 17 ianuarie 2022, cu majorările și indexările stabilite, conform Legii.

Prin decizia din 22 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, fiind menținută hotărârea din 31 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că, refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale, este ilegal și urmează a fi anulat, așa cum înscrierile cauzei denotă cert că organul cu atribuții de stabilire și calculare a pensiei lui Cojocari Sveatoslav, care la 04 august 2006, era Ministerul Afacerilor Interne, în mod eronat a conchis că pensia lui Cojocari Sveatoslav urmează a fi stabilită în mărime de 56 %

din quantumul soldei, or această concluzie a autorității publice contravine normelor legale.

Reieșind din considerentul că, la 04 august 2006, stagiul necesar pentru stabilirea pensiei era de 20 ani 06 luni, iar la data depunerii cererii de pensionare Cojocari Sveatoslav avea o vechime totală în serviciu de 30 ani 02 luni 29 zile (fapt confirmat prin certificatul eliberat de Direcția de Poliție a mun. Chișinău), Ministerul Afacerilor Interne (în competența căruia la acel moment era stabilirea pensiei colaboratorilor organelor afacerilor interne) urma să calculeze și să stabilească reclamantului Cojocari Sveatoslav pensia în proporție de 75 % din quantumul soldei.

La 24 februarie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a expediat prin poșta electronică recursul nemotivat împotriva deciziei din 22 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău. La 22 martie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a înaintat recursul motivat, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului, s-a indicat asupra faptului că soluția instanței de apel este una eronată din considerentul că quantumul pensiei pentru vechime în muncă a fost recalculat reclamantului în baza documentelor emise de către subdiviziunile subordonate Ministerului Afacerilor Interne și a hotărârilor instanțelor de judecată.

La 28 martie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat copia cererii de recurs intimatului Cojocari Sveatoslav și avocatului acestuia, Kovali Vladimir (f.d. 76).

La 28 martie 2023, Cojocari Sveatoslav, prin intermediul avocatului Kovali Vladimir, a depus referință asupra cererii de recurs, solicitând declararea acesteia ca fiind inadmisibilă (f.d. 79-82).

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia ”Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente se deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă care stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171. Legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare *nu are putere retroactivă*.

În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea admisibilității recursului, va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă

Curtii Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Instanța de recurs constată că decizia Curtii de Apel Chișinău a fost pronunțată la 22 februarie 2023, dispozitivul fiind notificat participanților la proces prin poșta electronică la 27 februarie 2023 (f.d. 67), iar decizia motivată le-a fost comunicată la 20 martie 2023 (f.d. 70).

Astfel, depunerea recursului nemotivat la 24 februarie 2023 (f.d. 68-69), precum și a motivării recursului la 22 martie 2023 (f.d. 71-74), este în termen.

Examinând admisibilitatea recursului înaintat de Casa Națională de Asigurări Sociale, completul de judecată îl consideră drept inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din același cod, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne decizia instanței de apel contestată într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul de judecată accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva

Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul de judecată ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul înaintat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul de judecată

d i s p u n e:

Recursul înaintat de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă